

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การแต่งตั้งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๕๓๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงคมนาคมได้ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งนายชูเกียรติ โพธิ์ยานุวัตร ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยตามมติของคณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งเห็นชอบตามผลการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยให้ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๓๕๐,๐๐๐ บาท และการปรับขึ้นค่าตอบแทนคงที่ ค่าตอบแทนพิเศษและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามที่กระทรวงการคลังเห็นชอบแล้ว

โดยที่เรื่องนี้มีการยื่นฟ้องคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองกลางและคดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียกให้ทำคำชี้แจงพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อศาลกรณีนายธีรวัฒน์ ดิชาภิรมย์ ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กับพวกรวม ๒ คน ว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้วหรือไม่ ตั้งแต่เมื่อใด ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงคมนาคมในฐานะกำกับดูแลการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม พิจารณาทบทวน และยืนยันการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง โดยกระทรวงคมนาคมแจ้งผลการดำเนินการว่า ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ขอให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารเพื่อให้คำฟ้องมีความสมบูรณ์ครบถ้วน และยืนยันการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ตรวจสอบข้อมูลการดำเนินการในการเสนอแต่งตั้งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยแล้วปรากฏว่า ในขั้นตอนของการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้มีประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเรื่อง รับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ และต่อมาได้มีประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๑/๐๙๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

แห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งในประกาศฯ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ (ฉบับหลัง) ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครที่แตกต่างไปจากประกาศฯ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ (ฉบับแรก) กล่าวคือ จากเดิมข้อ ๓.๒.๑.๑ ระบุว่า “ในกรณีที่ เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารภาคเอกชนจะต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานนั้น และต้องมีความรอบรู้และประสบการณ์ในการบริหารโครงการลงทุนที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท หรือมีรายได้ขององค์กรไม่น้อยกว่าปีละ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในช่วงที่ดำรงตำแหน่ง” เป็น “ข้อ ๑.๑ ในกรณีที่ เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารภาคเอกชนจะต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานนั้นและต้องมีความรอบรู้และประสบการณ์ในการบริหารโครงการลงทุนขนาดใหญ่” และจากเดิม ข้อ ๓.๒.๑.๔ ระบุคุณสมบัติว่า “ในการดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓.๒.๑.๑ – ๓.๒.๑.๓ จะต้องมียะเวลในการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี” เป็น ไม่ระบุคุณสมบัติในข้อดังกล่าว

นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ส่งเรื่องนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีในประเด็นเกี่ยวกับการออกประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และการปรับคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครบางข้อของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งแตกต่างไปจากประกาศเดิมจะสามารถกระทำได้หรือไม่ และการกระทำดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

อนึ่ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความเห็นเพิ่มเติมด้วยว่า หากการดำเนินการออกประกาศฯ ฉบับลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยชอบด้วยกฎหมาย คณะรัฐมนตรีจะเห็นชอบในการแต่งตั้งนายชูเกียรติ โภชยาวัตร ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามข้อเสนอของกระทรวงคมนาคมโดยไม่ต้องรอผลคดีได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) และผู้แทนการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การออกประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และการปรับคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครบางข้อของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งแตกต่างไปจากประกาศเดิมนั้น สามารถกระทำได้หรือไม่ และเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า โดยที่ในการแต่งตั้งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.)

นั้น มาตรา ๒๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ รฟม. เป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการ รฟม. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๙๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม วิธีการแต่งตั้ง กำหนดเงินเดือนหรือค่าจ้าง เงื่อนไขการปฏิบัติงาน วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงาน ที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นแตกต่างจากพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยฯ มาใช้บังคับแทนในบทมาตรานี้ที่มีนัยเช่นเดียวกัน ดังนั้น การแต่งตั้งผู้ว่าการ รฟม. จึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่บัญญัติไว้ตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย ซึ่งในการแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ มาตรา ๘ จัตวา^๓ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน เพื่อทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ โดยบุคคลที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องมี

^๑ มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

^๒ มาตรา ๙๐ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม วิธีการแต่งตั้ง กำหนดเงินเดือนหรือค่าจ้าง เงื่อนไขการปฏิบัติงาน วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงานเป็นอย่างอื่นแตกต่างจากพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจในเรื่องดังกล่าวแทนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ในบทมาตรานี้ที่มีนัยเช่นเดียวกัน

^๓ มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ตรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่ เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีอายุไม่เกินห้าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร

เมื่อได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป โดยอาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้ ทั้งนี้ การจ้างและการแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้บริหารเดิมพ้นจากตำแหน่ง

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ

ในการทำสัญญาจ้างให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๘ ตรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่จะเป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและมีอายุไม่เกินห้าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร และเมื่อทำการสรรหาได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป โดยอาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้ และการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้บริหารเดิมพ้นจากตำแหน่ง

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกจ้าง การประเมินผลการทำงานและค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจจะจ้างผู้บริหารเดิมต่อหลังจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างเพราะเห็นว่าผู้บริหารเดิมมีผลการทำงานดีมีประสิทธิภาพและการจ้างผู้บริหารเดิมจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นได้โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหาตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามแต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

“ มาตรา ๘ ตรี ผู้บริหารนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เป็นผู้บริหารหรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจอื่น หรือกิจการอื่นที่แสวงหากำไร

(๘) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๑๒) ไม่เป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับแต่งตั้ง ไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น เว้นแต่การเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการในนิติบุคคลดังกล่าวโดยการมอบหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น เห็นได้ว่า มาตรา ๘ จัตวา^๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้กำหนดวิธีการสรรหาผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจไว้อย่างกว้าง ดังนั้น คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. จึงมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นผู้ว่าการ รฟม. ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑^๕ ประกอบกับมาตรา ๑๕^๖ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยฯ และมาตรา ๘ จัตวา^๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

สำหรับข้อเท็จจริงที่หาหรือมานี้ เมื่อปรากฏว่า ประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีสาระสำคัญเป็นการขยายเวลาการรับสมัคร และปรับคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าการ รฟม.^๗ ซึ่งแตกต่างไปจากประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง รับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑^๘ โดยการขยายเวลารับสมัครและการปรับคุณสมบัติ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๒๑ ผู้ว่าการนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วยังต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓)

^๖ มาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วยังต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง
- (๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ รฟม. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ รฟม. หรือในกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและมีลักษณะเป็นการแข่งขันกับกิจการของ รฟม. ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม
- (๔) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ รฟม. เป็นผู้ถือหุ้น หรือในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีสัญญาร่วมงานหรือสัญญาสัมปทานกับ รฟม.

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๘ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่เปลี่ยนแปลงตามประกาศฉบับที่สอง

๑. เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในด้านบริหารองค์กร ดังนี้

๑.๑ ในกรณีที่ เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารภาคเอกชน จะต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานนั้น และต้องมีความรอบรู้และประสบการณ์ในการบริหารโครงการลงทุนขนาดใหญ่

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามประกาศฉบับแรก

๓.๒.๑ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการบริหารองค์กร ดังนี้

ดังกล่าวมีเหตุผลสืบเนื่องจากความเห็นของคณะกรรมการ รฟม. ภายหลังการเปิดรับสมัครครั้งแรก มีผู้ยื่นใบสมัครจำนวนน้อยเพียงสามราย^{๑๑} จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. พิจารณาดำเนินการเพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันโดยให้มีผู้มาสมัครมากยิ่งขึ้น และต่อมาเมื่อคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. ได้มีประกาศรับสมัครครั้งหลังจึงมีผู้สมัครเพิ่มขึ้นอีกจำนวนสองราย^{๑๒} ซึ่งผู้สมัครเดิมตามประกาศฉบับแรกก็ยังคงมีสิทธิในการได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการ รฟม. เช่นเดิม ข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การขยายเวลารับสมัครและการปรับคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ รฟม. เป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. ตามบทบัญญัติของมาตรา ๘ จัตวา^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุดที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าการ รฟม. ด้วยเหตุนี้ การออกประกาศฯ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จึงอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. ที่สามารถดำเนินการได้ทราบเท่าที่เป็นการใช้อำนาจโดยสุจริต ส่วนการออกประกาศดังกล่าวของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. ได้เป็นไปโดยสุจริต และเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น เป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องพิสูจน์ตามกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองต่อไป

ประเด็นที่สอง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือว่า การออกประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ หากเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว คณะรัฐมนตรีจะเห็นชอบการแต่งตั้งนายชูเกียรติ โภชยานุวัตร ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยตามข้อเสนอของกระทรวงคมนาคมโดยไม่ต้องรอผลคดีของศาลปกครองได้หรือไม่ เห็นว่า ข้อ ๖๙^{๑๔} ของระเบียบ

๓.๒.๑.๑ ในกรณีที่ เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารภาคเอกชน จะดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานนั้น และต้องมีความรอบรู้และประสบการณ์ในการบริหารโครงการลงทุนที่มีมูลค่า ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท หรือมีรายได้ขององค์กรไม่น้อยกว่าปีละ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในช่วงที่ดำรงตำแหน่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

๓.๒.๑.๔ ในการดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓.๒.๑.๑-๓.๒.๑.๓ จะต้องมียะเวลาในการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

^{๑๑} นายประภัสร จงสงวน นายกฤต ธนิตราพงศ์ และนายธีรวัฒน์ ดิชาภิรมย์

^{๑๒} นายชนินทร์ เย็นสุดใจ และนายชูเกียรติ โภชยานุวัตร

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๔} ข้อ ๖๙ การฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ฟ้องคดีอาจขอมาในคำฟ้องหรือยื่นคำขอในเวลาใด ๆ ก่อนศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง อันจะมีผลเป็นการชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว

ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕^{๙๔} และมาตรา ๖๖^{๙๖} แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้การฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏว่าศาลปกครองได้มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองหรือมาตรการชั่วคราวอื่นใด ประกอบกับได้มีการพิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าการออกประกาศการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เรื่อง ขยายเวลารับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นการดำเนินการที่คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการ รฟม. มีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมาย คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจตามมาตรา ๒๐^{๙๗} แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยฯ ที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งผู้ว่าการ รฟม. ตามที่คณะกรรมการ รฟม. เสนอ ส่วนคณะรัฐมนตรีจะรอให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณาดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๒

คำขอของผู้ฟ้องคดีตามวรรคสอง ต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประสงค์จะขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใด และการให้กฎหรือคำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับต่อไป จะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังอย่างไร

^{๙๔} มาตรา ๔๔ การดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้อง การร้องสอด การเรียกบุคคลหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดี การดำเนินกระบวนการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน และการพิพากษาคดีปกครอง นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

^{๙๖} มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีความร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารของรัฐประกอบด้วย

^{๙๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น